

Lieve mensen,

Een poosje geleden had iemand op facebook een bericht gepost over de kerkdiensten die hij altijd bezocht.

Dat die wat de preek betreft meer op humanistische bijeenkomsten lijken.

En dat de boodschap altijd was: als je maar lief bent en een droom hebt dan komt het allemaal wel goed.

Hij was het in ieder geval behoorlijk zat en veel van zijn facebookvrienden waren het roerend met hem eens.

Jullie begrijpen dat ik blij ben dat jullie in ieder geval vanavond nog gekomen zijn.

Vanavond, op Kerstavond, gaat men overal ter wereld naar de kerk, te beginnen in Nieuw Zeeland en dan na een poosje wij in Europa en tenslotte in Amerika.

Waarom gaan we juist vanavond naar de kerk toe?

Wat is het dat ons op Kerstavond toch nog altijd zo aanspreekt dat we de moeite nemen een kerk op te zoeken?

Is dat het kerstverhaal over de geboorte van Jezus, een verhaal dat er in de loop van de tijd steeds mooier en romantischer uit ging zien?

Of zijn het de lichtjes, de kaarsen en de kerstboom?

Of is het misschien omdat we ons juist vanavond verbonden voelen met elkaar, met de wereld om ons heen, met al die mensen die nu ook kerst vieren en kerstliederen zingen.

Wat maakt dat we juist vanavond boven onszelf uitgetild worden?

Is het toch vanwege dat eeuwenoude weerbarstige verhaal.

En dan niet alleen vanwege het kind, maar vooral vanwege de hoop en het verlangen die eruit spreken.

Het verlangen naar een andere wereld, naar een andere samenleving en naar een andere manier van leven en omgaan met elkaar.

En de hoop dat in dit kind nu eindelijk waar zal worden waarop gehoopt wordt.

En waar hopen we op?

Er is een kerstliedje: "Kon het maar altijd Kerstfeest zijn."

Is dat niet wat we eigenlijk wel graag zouden willen.

Dat het altijd vredig en goed is, in jezelf, harmonie en geluk in je hart.

En achter je voordeur: geen verdriet meer, geen ruzie of narigheid.

En in je land en in de wereld: vrede en rust.

Vrede op aarde zingen we met Kerst.

Als je er over nadenkt en om je heen kijkt kun je stellen dat vrede een utopie is.

Het bestaat niet, het is nergens ter wereld te zien.

En toch hebben we het er steeds over. En dromen we ervan.

We lezen erover bij die oude profeet uit de Bijbel, Jesaja die het heeft over een *Koning van de Vrede en er zal altijd vrede zijn*.

En op een andere plek zegt deze Jesaja

*Ooit smeden de volkeren der aarde
hun zwaarden tot ploegijzers om,
hun lansen tot sikkels, om het koren te oogsten.
Geen volk trekt het zwaard meer tegen een ander
niemand oefent zich meer voor de strijd.
Dan vlijt de panter zich naast het bokje
De wolf en het lam liggen samen
Het kalf en de leeuw zullen grazen op 1 veldje
Een kind kan ze weiden

De zuigeling zal spelen
Bij het hol van de adder
Een kind steekt zijn handje
In het nest van de slang.*

We noemen dit een utopie omdat we weten dat het niet kan, maar omdat we ernaar verlangen, blijven we het erover hebben.

Dat wij onze wapens zullen omsmeden tot een ploegschaar om er het land mee te bewerken, of tot een pen om mee te schrijven of een mobiele telefoon om mee te bellen.

Want vrede is wat niet bestaat, maar wel kan bestaan.

En dat weten we zonder dat we het zien.

Want wij mensen hebben nu eenmaal vrede en verzoening meer lief dan chaos en gebrokenheid.

Zo zijn wij gemaakt, zo zitten we in elkaar.

En het zijn juist de mensen die helemaal niks hebben, die dit visioen van vrede en harmonie koesteren.

Een kalfje en een leeuw zullen grazen op 1 veldje

Ofwel met andere woorden: de kwetsbare en de machtige, grote en kleine mensen, mensen aan de bovenkant en mensen aan de onderkant zullen bij elkaar zijn en elkaar beschermen.

Nu is het wel zo dat de utopie van vrede en verzoening tegen het stomme gelijk van de feiten ingaat.

Tegen het gezond verstand in, tegen het hele politieke en economische systeem in, waarin wij leven en tegen al onze zekerheden in.

Het zou de wereld ook behoorlijk op zijn kop zetten.

Maar als mens, als individu met een naam en een gezicht, als de mens die wij ten diepste zijn, kunnen wij wel degelijk blijven geloven in die vrede.

In onze donkerste dagen, in de ervaringen van onze nietigheid, als het ons allemaal even niet zo voor de wind gaat, weten ook wij wat we

verlangen en herkennen we ons in mensen die dromen van vrede in de wereld en in onszelf.

De wolf en het lam liggen samen

Deze woorden over de wolf en het lam zijn toegeschreven aan de profeet Jesaja.

Een hoveling-diplomaat uit de 8^e eeuw voor Christus.

Een soort staatssecretaris voor Buitenlandse Zaken.

Iemand die tot de heersende klasse behoorde.

Maar blijkbaar heeft hij zich herkend in de laagste klassen, in al die eeuwige slachtoffers van oorlogszuchtige koningen, zo dat hij hun woordvoerder kon worden en deze utopie voor hen kon opschrijven: *dan vlijt de panter zich naast een bokje.*

En is het nu zo volgens Jesaja en volgens de andere profeten uit de Bijbel dat het God is die deze utopie tot werkelijkheid zal maken?

Nee, dat is niet zo.

God werkt door en via mensen.

Het zijn mensen die dit tot werkelijkheid zullen maken.

God kan de onderdrukten alleen bevrijden, wanneer zij elkaar bevrijden.

En God voedt de armen alleen wanneer wij elkaar voeden.

Dat is de strekking van heel die Bijbelse traditie en van dat grote verhaal uit de Bijbel.

Die zegt ons niet dat wij goed zijn, maar dat wij goed kunnen worden.

Dat wij kunnen leren en groeien en onszelf overwinnen.

Dat die kracht om tot vrede en harmonie te komen, in ons is neergelegd als een levend hart en dat wij bij machte zijn om dat hart te volgen.

Wie zich door die kracht laat leiden, is, volgens Bijbels spraakgebruik, aan Gods woord gehoorzaam.

Die gaat op de weg van Gods woord.

Die weg is alleen niet een gebaande weg.

Die weg is een woestijn, daar moet je je weg zoeken en gaan waar geen weg is.

Toch zijn er mensen geweest die deze weg gegaan zijn.

Eén van hen is Jezus van Nazareth geweest.

Wiens geboorte wij op deze avond voor Kerstmis gedenken.

Vanwege dat revolutionaire visioen, die utopie van vrede, is hij gegaan waar geen weg was.

Opdat de panter zich naast een bokje zou neervlijen en de wolf naast het lam en er vrede op aarde zou komen.

En wat ongeveer even moeilijk is: vrede in onszelf en met de mensen om ons heen.

Daarom tot slot nog een klein verhaaltje over een man die op een dag zijn been verloor.

Hij trok zich terug in een klooster. Hij was boos op het leven.
Dat weerspiegelde zich in de tekeningen die hij maakte.
Hij tekende gebarsten vazen en andere beschadigde dingen.
Ze stonden symbool voor zijn eigen gebrokenheid.

In de loop van de tijd vond hij innerlijke rust.
Zijn visie op het leven veranderde.
Toch bleef hij kapotte vazen tekenen.
Zijn leermeester vroeg op een dag aan hem:
“Waarom teken je de vazen nog steeds met barsten erin?”
Voel je je nog niet geheeld?

De man antwoordde:
“Jawel, en datzelfde geldt ook voor de vazen.
Echter: via de scheuren komt het licht naar binnen!”

In alles zit een barst, maar juist daar komt het licht door naar binnen.
Laten we dat licht vanavond toelaten in ons leven.
Amen